

: Posamezna številka 6 vinarjev :

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 3. jutraj, ob ponedeljkih ob 10. dopoldne. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1 20, z dostavljanjem na dom K 1 50; s pošto celoletno K 20—, polletno K 10—, četrtletno K 5—, mesečno K 1 70. Za inozemstvo celoletno K 30—. Telefon številka 303.

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

: Posamezna številka 6 vinarjev :

Uredništvo in upravnistvo je v Frančiškanski ulici 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina upravnistvu. Neprankirana pisma se ne sprejemajo, rokopi si ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglašanju popust. Za odgovor je priložiti znamko. Telefon številka 303.

Slovanska brzojavna agencija.

Odkar se obdržujejo redni kongresi slovanskih časnikarjev, se razpravlja na kongresih samih, v časopisju in drugod o vprašanju ustanovitve slovanske brzojavne agencije, ki bi bila za celo Slovanstvo naravnost velikanskega pomena, ali storilo se ni do sedaj še v tem oziru takorekoč popolnoma nič in slovansko časopisje mora po ogromni večini še danes zametati svoje informacije ne samo o tujih, nego tudi o slovanskih deželah iz tujih, nam navadno sovražnih virov.

Časopisje je danes velesila, ono vsvarja javno mnenje, ono seznanja najširše ljudske sloje o domačih in svetovnih dogodkih in kakršno mnenje zastopa pri vsakem dogodku časopisje, tako mnenje ima pojem o teh dogodkih tudi občinstvo, ki nima niti sredstev niti načina, po katerem bi si moglo samo nabavljati informacije. Za to potrebnih sredstev nimajo niti posamezni listi, ki ne morejo imeti v vseh večjih centrih svojih poročevalcev, nego so odvisni od raznih brzojavnih agencij, ki stavišajo svoja poročila listom proti primernemu plačilu na razpolago.

Takih agencij je več, ali pri nas pride v prvi vrsti v poštev dunajski c. kr. brzojavni korespondenčni urad, ki Slovanom že zato, ker je institucija c. kr. avstrijske vlade, ne more in ni naklonjen. Poročila tega urada so — v kolikor se ona nanašajo na slovanske dežele — vedno tendenciozno prikrojena in ker se teh poročil poslužujejo tudi slovanski listi, razširja c. kr. korespondenčni urad s pomočjo slovanskega časopisja, ki njegovih poročil pri najboljši volji ne more kontrolirati, tudi med Slovani napadno mnenje o dogodkih v raznih slovanskih deželah.

Slovanski časnikarji, ki jim ideja slovanske vzajemnosti ni prazna fraza, so že zdavnaj sprevideli, da o resnični in pravi vzajemnosti med slovanskimi narodi ne more biti govora vse dotlej, dokler bodo obstojale te in take razmere in za to se je razpravljal vprašanje ustanovitve slovanske brzojavne agencije na vseh dosedanjih njihovih kongresih in o njem se bo razpravljalo tudi na letošnjem, desetem, kongresu slovanskih časnikarjev, ki bo 10., 11. in 12. t. m. v srbski prestolnici, v Belem gradu.

Ta točka dnevnega reda letošnjega slovanskega časnikarskega kongresa se nam zdi najvažnejša, posebno ker je opravičeno upanje, da se ta ideja letos tudi realizira in da ne bomo več dolgo govorili o potrebi slovanske brzojavne agencije, nego da bodo začeli v kratkem slovanski listi priobčevati — njena poročila iz slovanskih in tudi drugih dežel.

Svoječasno se je mislilo ustanoviti slovansko brzojavno agencijo na Dunaju. Bilo je to takrat, ko je reprezentirala „Osrednja zveza slovanskih časnikarjev“ samo slovanske

časnikarje iz avstro-ogrske monarhije. Danes so zastopana v „Osrednji zvezi slovanskih časnikarjev“ časnikarska društva celega Slovanstva, organizacija slovanskega časnikarstva ne pozna državnih mej in letošnji kongres je že drugi, ki se obdržuje izven mej avstro-ogrske monarhije. In za to ne smemo več smatrati nemškega Dunaja za edini kraj, ki bi prihajal v poštev pri določenju središča tako važne institucije kot je slovanska brzojavna agencija. Nasprotno, Dunaj bi moral priti popolnoma iz kombinacije in pomišljati bi se moral v prvi vrsti na kako slovansko mesto, kjer slovanske brzojavne agencije nihče ne bi oviral v njenem delovanju in odkoder bi ona mogla razširiti svoje plodonosno in koristno delovanje po vsem slovanskem svetu.

Po našem mnenju bi se morala slovanska brzojavna agencija osnovati v Beogradu, v vseh večjih slovanskih in tudi drugih centrih naj bi se pa ustanovile podružnice. Beograd bi moral priti v prvi vrsti v poštev že iz čisto ekonomskih ozirov, ker obstoji med Srbijo in Avstro-Ogrsko z ene in med Srbijo in Bolgarsko z druge strani zelo ugodna brzojavna konvencija in bi bili brzojavni stroški za liste na Bolgarskem veliko manjši, ako bi prihajali brzojavi iz Beograda, kakor ako prihajajo naravnost z Dunaja.

Najvažnejše je pa pri tem to, da v Beogradu nihče ne bi oviral slovanske brzojavne agencije v njenem delovanju in razvoju, medtem, ko se to za Dunaj ne more trditi, ker je dobro znano, kako rado se meče v Avstriji polena pod noge vsaki slovanski instituciji, posebno bi se pa oviralo v njenem razvoju institucijo, ki bo poklicana v življenje za to, da paralizira škodljiv vpliv ne samo Slovanom sovražnega časopisja, nego tudi vpliv vladnega korespondenčnega urada.

Sicer se bo pa o vsem tem še razpravljalo na kongresu in člani kongresa se gotovo odločijo za Beograd kot središče slovanske brzojavne agencije.

Po volitvah na delo!

(Iz Primorja.)

Oči vseh nas, ki nam je osoda določila, da živimo izven svoje ožje domovine kranjske dežele v sosednjem Primorju, obrnjene so bile pred volitvami v državni zbor z veliko napestostjo proti središču vseh Slovencev, proti beli Ljubljani, na kojoj preži s svojo požrešnostjo črni klerikalni zmaj. — Lahko smo vsi Slovenci potopisni na izid letošnjih volitev v državni zbor v naših pokrajinah, čeravno še vedno drugi narodi v Cislajtani gledajo z nekim obžalovanjem na Kranjce, kjer so imeli klerikalci letos še take uspehe.

In naša bela Ljubljana si lahko čestita, da jo bo zastopal v bodočem pomlajenem in demokratiziranim parlamentu mesto velezaslužnega in neutrudnega rodoljuba Hribarja, (ki ni hotel sprejeti pod nobenimi pogoji

te kandidature) dr. Vladimir Ravnihar, mož demokracije skozi in skozi, idealen Slovenec in Slovan, trezen, nesebičen in premišljen delavec na narodnem polju, — ki je znan piscu teh vrstic že več let iz sokolskih krogov, kjer je deloval kakor neutrudljiva čelja in bil idealen Sokol z dušo in telesom. Le žal, da pri nas Slovincih in Hrvatih prečestokrat delujejo osebne intrige razdorno na vzvišene ideale.

Res boljšega moža si ne bi mogla izbrati bela Ljubljana od dr. Ravniharja, kojemu bi poverila svojo usodo v bodočem zasedanju narodov, kjer se bode odločevalo o tako važnih stvareh, o kojih sedaj niti ne slutimo.

Sedaj pa po volitvah, po raznih bitkah na političnem polju naše Slovenije, ne z orožjem v kot, ne puško v koruzo, ne zadržati v sladkem „dolce far niente“, nego le naprej, le naprej k cilju — in ta cilj naj nam bude: „Osvoboditi izmučeni in izmognani slovenski narod iz klerikalnih krempljev, otvoriti mu oči, učiti ga obzirno ljubiti svoj jezik, ljubiti svoj rod in svojo domacijo, dokazati mu, kdo mu je pravi iskreni prijatelj in kdo sovražnik v ovejti koži, povzdigniti ga kulturno in gospodarsko.

Na tem vzvišenem delu vsak slovenski inteligent lahko sodeluje, uradnik v uradu, z milim nastopanjem in dobrohotnimi nasveti, učitelj po deželi v šoli in izven šole, tolmač našim kmetovalcem o sadjereji, o racionalnem gospodarstvu, o bčeloreji itd. — dijaki sosebno vseučiliščniki, naj zahajajo v počitnicah čisto med narod, držé po vaseh času in kraju primerna predavanja; — gg. odvetniki in notarji (posebno po deželi) naj bi se vsak pojediní jeden dan v tednu zrtvoval, s čimur bode pokazal najbolj svoje pristno rodoljubje in nesebičnost, ter ubožnim ljudem in kmetom naj bi dajal brezplačno koristne nasvete in navodila v raznih pravnih zadevah, a ob nedeljah in praznikih imel predavanja o narodni ekonomiji itd., ustanavljali naj bi nove posojilnice in hranilnice; — trgovci lahko pouče kmeta o boljši kupčiji in prodaji pridelkov na temelju zadnjega borznega kurza itd.

Naši „stari“ niso radi (prosim brez zamere!) zahajali med narod, prepustili so ga samega sebi, kojoj okolnost so v veliki meri in pravočasno izkoristili povsod naši črni internacionalci z velikanskimi uspehi.

Podcenjevali moč svojega nasprotnika in ne poznati taktike in sredstva istega, znači hote dvriti k stalnemu porazu.

Z zabavljanjem proti raznim abotnim cerkvenim dogmam in duhovništvu se doseže pri priprotem in neukem ljudstvu ravno nasprotni uspeh; — zato bi marsikateremu inteligentu svetoval, naj bi vzel (brez šale!) včasih biblijo v roke, ter si prilisti čistih verskih resnic iz evangelijev, ter se tako izbornu oborožil z orožjem (ver-

skimi resnicami) „klerikalnih junakov“, koje isti v toliki meri po kmetih zlorabljajo.

Ce hočeš potolči svojega sovražnika, moraš poznati v detajlih njegovo taktiko, moraš znati spretno odbijati njegovo orožje. In kaj je boljše orožje proti tem današnjim farizejem pri ljudski masi kakor ravno razni lepi citati iz sv. pisma in evangelijev, proti kojim greše isti vedno v vsakem dejanju in nehanju.

Opustiti je treba vsako zabavljanje, ter se držati le objektivnosti. — Ce se pa jeden teh krivih prorokov, ki jim je posvetnost, bogatstvo in blagostanje vse, a vera le sredstvo v dosegu teh ciljev, pregreši zoper zapovedi, na koje je prisegel, da hoče živeti kakor pravi Kristusov naslednik, razkrinkati ga pri ljudstvu brez pardona, ali pri tem naj nas vodi vedno načelo: „Zgolj resnico in nič pretiranosti!“

Narod moramo vzgajati v modernem, naprednem duhu, ne da bi se dotaknili njegovih verskih svetinj in verskega prepričanja, čeravno so našim pradedom vsilili katoliško vero večinoma z ognjem in mečem; — narod, ki je sedaj v svoji nevednosti slep, mora izpregledati, mora oddahniti, ko se reši klerikalne more, ki ga gnjavi, mora znati ločiti, kdo mu je dobri iskreni prijatelj in kdo zaviratelj sovražnik, — njegov krvosel!

In če se bomo držali navodil, ki so v tem skromnem članku navedena, bode do 6 let, če ne še poprej odklenalo za vselej tej črni internacionalni bandi.

Torej povsod, vselej in vse le za narod! — To naj bodi geslo! S.

Iz slovenskih krajev.

Iz Litije. Izid naših občinskih volitev je marsikoga prešeneil. Ker pa je „Jutro“ že pisalo o tem, se nečemo spuščati v podrobnosti. Vplivi klerikalnih priganjancev in hujškanje s sredstvi, ki so klerikalcem v tako tako obili meri na razpolago, je učinkovalo kakor povsod tudi pri nas. Ne majhna zasnaga dobrega izida je tudi ta, da so častiti duhovni gospodje s svojim rohnenjem o nevarnosti, v kateri se nahaja vera, vplivali na nekatere žene in te zopet na svoje možje tako, da je zakonski mož zaradi ljubega miru doma in v celem življenju, v katerem je vezan na svojo boljšo polovico, šel med klerikalne volilce. Zalostno je to, a kaj človek ne stori vsega, da ohrani slovo in strpljivost v zakonskem življenju. Vsakemu, ki se misli poročiti, bi morali v prvi vrsti priporočiti, da si dobro ogleda nevesto in premisli, kako bo z njo izhajal. V izvenzakonskih in izvenzadomskih stvareh naj bo mož res samostojen in naj se ne da vplivati od žene, katero jezuitski duhovnik kmalu zmeša s prikazovanjem pekla in hudice. Tudi našemu domačinu B. bi svetovali, naj si dobro premisli, ali

bi bila pl. R. prava žena zanj. Znano nam je, da vedno tiči pri ljubljanskih jezuitih in da so ti v prvi vrsti njeni svetovalci tudi v izvenverskih stvareh. Poleg tega je še zagrizena Nemka in naprednjak Slovenec že lahko napreje, če bi bil zakon s tako ženo harmoničen, ako bi hotel mož pokazati svoje napredno mišljenje. Vpliv žen v zakonih ravno glede političnih zadev je pri nas še tako velik, da ga ne smemo podcenjevati, ampak skrbeti za izboljšanje. Zato naj se vsakdo, ki se misli poročiti, poprej vpraša, ali bo tudi lahko vedno udeležil svoje prepričanje — ali pa bo moral vsled žene prelomiti možem dano besedo in postati sam — baba.

Iz Šmartna pri Litiji. Pevsko društvo „Zvon“ v Šmartnu pri Litiji je praznovalo dne 2. t. m. dvajsetletnico svojega obstanka in v proslavo te 20letnice je napravilo vrtno veselico na vrtu grada Slatna, ki je ob obili udeležbi najrazličnejših pevskih društev izbornu uspela. Ko pa se je mala družba vračala iz Slatne v Litijo zaskoval je eden izmed, pri gostilni „pri Angeljčku“ zbranih Čukov prav po nepotrebnem, na kar so se vračajoči odzvali z besedo „čuk“, kar je pa ponočne ptice tako razburilo, da so pod vodstvom kaplana Pogačarja in Kršičeja in lemenatarja Sušnika s poleni, katere je preskrbel nalašč za to postavljeni „brat čuk“, krojaški pomočnik pri Dušaku napadli. Sami obsebi se razume, da so imeli „čuki“ tudi bodrila in sicer v osebi gospodične S., ki služi svoj ljubli kruhek pri naprednem gospodarju v Litiji, a vkljub temu ob vsaki priliki strastno agitira za čukarje. Pa ne samo to, napadli so tudi mirno vračajoče se pevsko društvo „Lira“ iz Kamnika in jo polivali iz hiše našega predičnega novoizvoljenega župana „Jurčeta“ z gnojnic. — Lepa olika — mar ne? To so tisti ljudje, ki se na eni strani pri belem dnevu ne upajo brez asistence 12 orožnikov torej po pravici rečeno v senci bajonetov na malo vrtno veselico, pri kateri potem lažejo, da so jih liberalci v senci bajonetov in pod zaščito okrajnega komisarja s kamenjem in peskom napadli, na drugi strani pa imajo korajo eni v temi napadati mirne ljudi, drugi iz veže prve spodbujati in tretji pri zaklenjenih durih, kakor sta to storila v nedeljo oba učitelja sobna slikarja v čukariji, skozi dobro zamreženo okno prve dvojice gledati. Sicer pa naj čukarja ne misli, da bodo prizadeti molčali. — Za take ljudi je sodnija še vedno tu!

Iz Vrhnike. S težkim srcem smo pričakovali dne 27. p. m. našega višjega pastirja, o katerem slišimo, da svoje ovce tudi hudo strahuje in pri katerih je baje z bukvicami nameraval vpeljati umno ovčjo rejo. — Peljal se je v elegantnih karah v spremstvu zagriženih nemških nacionalcev Muleja in Majerja, kot zastopnikov občine (skandal za Vrhniko, da jo po zaslugi klerikalcev Nemci zastopajo! Op. ured.) pod slavaloki in mimo mnogih mlajev, — Blizu cerkve ga je počastil napis

LISTEK.

MICHEL ZEVACO:

Most vzdihljajev.

Roman iz starih Benetk.

— Bodi brez skrbi; kar vpricho njega povej.
— Če je tako, gospod, bi dejal, da je vaš današnji obraz prav tako malo vaš, kakor obraz Ivana di Lorenzo. Skalabrino je prebledel in stisnil pesti.
— Miruj, Skalabrino, je dejal Roland. Že dolgo poznam starega Filipa in vem, da ni zmožen nobenega izdajstva. Gotovo ima resen vzrok, da govori, kar govori, in ta vzrok nama bo povedal.
— Da, gospod Roland! je vzkliknil starec.
Ob tem nenadno zaklicanem imenu se Roland ni mogel premagati, da ne bi vztrepetal.
Starec se je naklonil; vsa njegova postava je izražala zdaj še več spoštovanja nego poprej.
— Le govori je dejal Roland.
— Včeraj sem govoril s gospo Leonoro.
Filip ni rabil več imena „gospa Altieri“.
Roland je jedva zadržal glasen vzklik; prebledel je pod svojim ličilom.
— Ali je bila tukaj? je vprašal s hripavim glasom.
— Ne, gospod. Pozvala me je k sebi v palačo Altieri. In tam, na skrivnem, med štirimi očmi, gospod, mi je povedala vse. Znano mi je pravo ime Ivana di Lorenzo, znano mi je vse, kar ste pretrpeli... in zdaj se moram vprašati, kako da vas nisem spoznal že prvikat, ko ste prestopili prag te hiše.
Roland je molčal; burna čustva v njegovem srcu mu niso dala govoriti.
— Gospa, je nadaljeval Filip, mi je zatrčila, da se gotovo vrnete semkaj.
— Ah, tako je dejala! je vzkliknil Roland s tesnobnim glasom.

— Da, gospod, in ukazala mi je, naj čujem in pazim, kadar boste vi tu. In zato hočem čuti in paziti. To sem vam hotel povedati. In še to naj vam zatrdim, da ste v tej hiši tako varni, kakor tiste čase, ko ste še srečni in svobodni prihajali vanjo kot zaročenec, ne pa kot preganjan izobčenec... V teh letih nenadnih revolucij in prevratov sem mislil in mislil, dokler nisem pripravil gospodu Dandolu in njegovi hčeri varnega in neopazljivega pribežišča. Za to zavetje ni vedel doslej nihče razen mene. Če torej pride kaka nevarnost, gospod, pojde mimo vas, to vam prisegam in sem prisegel tudi gospe Leonori.

Roland je nemo pomolil svojo roko starcu, ki jo je stisnil z nekakšnim spoštljivim strahom.

— Gospod, je dejal, ali bi si nemara hoteli ogledati skri-vališče, ki sem vam ga omenil.

— Poglejmo ga! je velel Roland.

Mudilo se mu je, da naglo uide mislim, ki so jih bile besede starega sluga obudile v njegovi duši, kakor veter, ki veje mimo in dviga vrtnice suhega listja.

V spremstvu Skalabrinov se je napotil za starim Filipom. Ta je šel proti stari cedi.

Že večkrat smo povedali, kako ogromno je bilo to drevo. Njegovo grčavo, krivo deblo je kazalo zanimivo posebnost: tvorilo ga je devet posameznih debel, ki so rasla vsa iz istih korenin in so tvorila krog devetih stebrov.

Posamezna debela, ki so iz prva gotovo pognala vsako zase, so se bila v teku stoletij združila v eno samo.

Toda notranji krog je ostal prazen; tvoril je nekakšno okroglo jamo, njene stene so bila debela, spojena drugo z drugim po dolgem, počasnem delu narave.*

Veje te cedre so se v svoji leži iztezale te sklanjale k tlom. Filip je prijel za eno teh vej ter se povzpel kvišku z večjo la-gotnostjo, nego bi jo bil človek pričakoval od njegovih sivih las. Kmalu je dospel do grčevja osrednje debela.

* Cedra na Dandolovem vrtu ni morda čudovita izjema. V marsikakem gozdu dobijo takšne znamenitosti. V Kompijski šumi raste bukev, ki jo imenujejo šestnajst bratov. Ta ogromna bukev se sestavlja iz šestnajstih posameznih bukvovih debl, ki so pognala svoja debela drugo poleg drugega in se zdaj spajajo ter se bado popolnoma združila, ako jim priznase drvarjeva sekira.

Roland in Skalabrino sta mu sledila na njegovi poti.

Starec je nato odgnril nekaj dračja in vevevja, pomešanega z bršljanom in trnjem. Pokazala se je odprta nekakega dupla. Filip je posvetil v to duplo s svojo svetilko.

— Le pogledjte, je dejal. Treba se vam je samo spustiti. Včeraj sem spravil tu moter majhno mizico, ki jo vidite tamle, obloženo z živili. Tu ostanete lahko par dni, če bi bilo potrebno. Tu doli imate par dobrih odej, in vse, česar potrebujete. Našel sem ta prostor pred kakimi petnajstimi leti, ko sem iztikal za mladimi kosi.

— Izbornu, je dejal Skalabrino.
Vsi trije so zlezli zopet na tla ter se napotili v bišo, kjer sta Roland in Skalabrino ostala sama, dočim je Filip ostal na vrtu, da straži.

Roland je bil zamišljen in mračen.

— Gospod, je dejal Skalabrino, ali hočete, da preložim nadaljevanje svoje pripovedi do jutri?

Roland se je zdrnil; te besede so ga siloma prestavile zopet v sedanji položaj.

— Ne, ne, je dejal, le govori, dobri moj Skalabrino.

— Torej — hotel sem vam povedati, kaj me je gnalo, da sem šel v to proketo beznico pri „Zlatem Sidru“, kjer je malo manjkalo, da nisem zvrnil svoje poslednje čaše vina. Treba je vedeti, gospod, da sem šel po vašem odhodu takoj v Črno Jamo in našel tam vse v najlepšem redu. Izročil sem poglavarjem vašo povelja. Nato sem odgalopiral v Mestre. In tam me je čakalo bridko presenečenje.

Zalost, ki jo je bil Roland že zapazil v Skalabrinovem glasu in v črtah njegovega obraza, se je izrazila zdaj še huje.

— Moj oče! je vzkliknil Roland in vztrepetal od groze.

— Ne, ne, gospod, ne bojte se ničesar. Stari dož je še vedno v Mestre, pod Juaninim varstvom.

— Torej? ...

— Bianka, gospod!

— Kaj je z njo?

— Ugrabljen je!

— Kdo jo je ugrabil? ... Ali veš?

— Juana mi je povedala vse. Ugrabil jo je Sandrigo ...

— To je tisti rajbojnik, ki je postal tvoj sovražnik?

„Ovce gredo za njim, ker slišijo njegov glas“. Bolj primerneje napisal res ni kmalu dobiti kakor je ravno ta. Vprašali smo nekega kmeta, čegave da so te ovce, kakor je odvrnil, da so škofove, in za kom da neki gredo te ovce kakor se je oni odrezal: „I-a za mrkačem (ovnom)“. Vsled smeha nismo mogli naprej izpraševati. To rajzo ga je pa tudi znani bronzogoj mežnar Jerbec Planč temeljito pokidal, ker je po čudnem naključju prepoznal „zapinkal“ z zvonovi. Revez je namreč šel s svojim pomagajem v bližnjo gostilno, se malo s frakljem poigrat, da bi lažje „presvetlega“ pričakal, pa besga — ravno pred nosom mu je švignila škofova parada naprej. Ojej, kako napak je to bilo, zato je pa tudi „pinkal“, da je komaj znal nehati. Na praznik po tem je „pastir“ po svoji navadi rentočil nad časopisom, katero se ne tiska v katoliški šupi in je sprožil govor tudi na lačne faroške hranilnice in hvalisal pri naših Sokolih zadolžene čuke in skušal s tem blagodejno vplivati in upravičeni bojkot požarnih bramb pri velikih cerkvenih slovesnostih vsled nepričakovane zapostavljanja po zgačljivem kaplanu, ki je čukarsko mokroto uvrstil pri procesiji takoj za svojim hrptom in pred zasluzne in osivele požarne brambovce. — Le tako naprej! Sedaj prisluskušujemo, če so cerkvene kase kaj prida izvežane in izpihane, — če se je kje tako zgodilo, kot nedavno v Ligonji, kjer je odločevalo sodišče. — Cerkevni ključarji pogledajte takoj v cerkveni račune!

Iz Orehka na Notranjskem. Naš g. grajščak — naj bo mišljenja kakoršnega koli hoče, ima za svoj revni domaći kraj prav malo srca, a še tisto je trdo kot borova grča. On vidi vsepovsod naše uboštvo — a kaj mu je to mar? Ima velikansko ozemlje, katero mu pa obdelujejo že nekaj let dobro plačani kaznjenci iz Zabajka. G. grajščak lahko ve, da nas tako kričeče preziranje mora boleti, če več zaupa kaznjencem nego poštenim svojim rojakom in ga zadnjikrat prosimo, da naj prevdri, če je to prav in lepo od njega! — Ker je „Jutro“ tolikokrat že pogumno nastopilo v obrambo za uboge sloje, mu to zavedo najraje zaupamo in prosimo vse merodajne in za to odgovorne kroge, zlasti naše gg. poslance, da nam pomagajo pri tej krivici in dosežejo, da pošljejo kaznjence tje, kjer domačih delavcev manjka. Mi zagotavljamo da g. grajščak nima za tako preziranje nobenega vzroka — kvečjemu, da se mu tako ravnanje „nobel“ zdi, prihrani pri tem gotovo prokletu malo. — Prihodnjič bomo podrezali tudi v sršenovo gnezdo pri prestranski mlekarji in ondodnem vzornem občinskem uradnem delovanju.

Iz Hrenovice. Komentar k „Domoljubovem“ dopisu: izpod Nanosa. Volitve mirno vršile. Edina resnica v tem dopisu je ta, da so se volitve mirno vršile, kar se je zahvaliti napredni močatosti in pa razsodnosti, ki se niso dali od kaplanovega provociranja vznemirjati. Kot mlad petelin — po placu gor in dol marširal, po liberalnih izjavah se oziral — je kaplan Martin. Tako se je izrazil hudomušen kmetič od volitve domov grede. In zakaj je dr. Novak tako malo glasov dobil, to je že „Jutro“ dobro obrazložilo, kar je tudi gola resnica. Da je bila klerikalna agitacija za katero so bili le glavni in brez volilne pravice vedno v „berajtsaf“ velika se razume. Če bi imeli za svoje stanovske dolžnosti toliko naravnost in agitacijo bi se troštali da bi zaslužni križec in od teh postane še svetnik. Le eno resnico je pozabil ljubemu „Domoljubu“ povedati. Kako

to, da se vsi klerikalni volilci svojega kandidata enako podpisali? Temu se je baje čudila cela komisija, menda se ni morda čudež zgodil. To je res zanimiv pojav, vreden natančnejše proučevanja. Dvajseti vek je jako izumljiv in znalo bi se morda to še kje drugje potrdilo. Torej gospodje, če imate res toliko smisla za napredek, zaupajte nam to svojo tajnost in naučite nas vaš izum! Škoda da je Nace Žilnik bolan in nas ni prišel obiskat, bi vsaj videl, kako lepe moderne ceste imamo mi Podnabošci. In vodovod tudi imenitno funkcionira. Le škoda, da niso tudi drugi tako bogati z vodo. Na te obljube čakamo že leta in leta, a obljube ostanejo le obljube tako kakor Žitnik le poslanec in ne mož beseda. Vsaj nekdanji, ko je bil še vojak in pa na Studencu „einkvartiran“ se je gotovo bolj zanimal za ceste in pota, seveda ne za ono, ki pelje v v Strano in katero je on kot poslanec pregledoval in meril, pač pa onih okrog oken. Ne, ne maramo mu to očitati, kaj je kot vojak delal, ker tudi vojak je človek in rad kako veselo urico užije. Radovedni pa smo kaj bo z našimi cestami in vodovodom in ne bo li zopet šest let preteklo a mi od njegovega poslanstva bomo zopet imeli prazen nič. Ne besede, niti obljube, ker tega smo že sili, nego fakta in teh potrebujemo naj pokažejo delavca za narod, kateremu je narod poveril svojo usodo.

Iz Sostrega pri Št. Lenatu. V bližini Sostrega pri Št. Lenatu leži mala vas, Zavogel. V tej vasi živi možček Lovrenc Pavčič, dober tesarski mojster in še boljši agitator. Pri zadnjih državnoborskih volitvah je hodil od hiše do hiše in brez vsakega dovoljenja podpisoval volilec glasovnice za dr. Susteršiča, katerega smo mi že zdavno sili. Ni čudno! Saj se nikdar ne pokaže k nam, storil pa tudi še ni ničesar za nas. Sedaj se bližajo občinske volitve. Pavčič bi, kakor je soditi, na vsak način rad zasedel županski stolec in sicer s pomočjo župnika. Da se to ne bo zgodilo, bomo poskrbeli za mi. Sploh je Lovrenc Pavčič jako duhovit mož. Po zadnji cerkveni slavnosti se je zbralo v njegovi gostilni, precej ljudstva. Pri tej priliki je možakar izjavil, da bi bilo jako dohro, ako bi se vino podražilo in odpravile politerske steklenice za pivo. Pavčič bi namreč pivo najraje nosil kar v litrih, kjer bi se ne poznala natančno mera. Svojo učenost je utemeljil s tem, da on ne pije in zato tudi drugi ne potrebujejo polne mere, katero že tako dovolj drago plačajo. No! mislimo, da temu možčku ne bodo zrastle rožičke do neba! To bomo poskrbeli že mi sami!

DNEVNE VESTI.

„Podpredsednik“ Kregar ne sme — v trgovsko zbornico. V petek 7. t. m. ima trgovska in obrtna zbornica v mestni dvorani svojo sejo. Ker je ministerstvo letos potrdilo samo Iv. Kneza kot predsednika, Kregarja kot podpredsednika pa ne, je vse radovedno če se bo umazani Kregar upal priti k seji. Zadnjikrat se je v seji še oblastno ustil in v „Slovenec“ upil: Lejte, zopet je cela zbornica izrazila gosp. Kregarju svoje zaupanje, čeprav so napredni listi upili da je v preiskavi, zdaj pa je vse obrekovanje le prazen nič. 7. julija bomo videli, kdo — bo novi podpredsednik naše trgovske in obrtne zbornice!

Škofu v album. V Dragatušu prijetenemu kraju Bele Krajine pase ozir. biča po nedolžnem premirne ovčice nevedni a zato veliko bolj ošabni župnik Jože Novak. Ta maziljeni hujšak z večno sladkim obrazom, pravi

tip jezuitkega fanatika je bil v začetku svojim župljanom še nekoliko všeč. Ustanovil je seveda Marijino družbo in posojilnico. Upal je sigurno, da na ta način kmalu spreobrne te trdovratne liberalne Dragatušce. Toda volitve so ga podčile, da je v zmoti. Ubral je druge strune. Kakor vsak far se tudi on odlikuje s strahovito ljubeznijo do denarja. Fara je zistemizirana za dve mesti, a kaplana se radi nenasitne malhe brani vsak župnik. Pohlepni župnik vložil prošnjo na občinska odpora naj mu plača radi tega, ker ima dve maši ob nedeljah in praznikih vsak posestnik na leto 80 vinarjev. Občinska odbora mu to odbijeta. Iz maševalnosti pa opusti eno mašo, tako da razsežnosti fare na stotine ljudi ob nedeljah ni pri sveti maši. Razburjenje raditega je bilo v fari toliko, da je bil v seji občinskega odbora stavljen predlog, naj se prosi za premeščenje župnika. Sedaj e bil šele ogenj v stehi. Rogoviti je na prižnici, da ga nihče ne more spraviti proč. — ker je instaliran itd. Septembra meseca bo menda birma. Mož bi se rad pobahal pred škofom, zato je na svojo roko začel s cerkvenim denarjem prenarjati in zvišati cerkvena zvonika. Načrt mu je napravil neki tesar Tinc, pa hajd na delo. Brez naznanila, brez stavbinskega dovoljenja, brez tehničnega načrta, brez lokalnega ogleda je začel delo ter je tudi še izvršuje. Opozorjen od županstva na nepostavnost svojega postopanja je v odgovor zopet zabaval na prižnici čez župana in občinske odbornike. Ali za te žegnane sirovine res ne velja noben zakon? Ali je v tej ljubje Kranjski res vse dovoljeno tem srboritim farjem? Pozivljamo tenkovestno deželno vlado, da obveščena o tem nezakonitem postopanju stori proti anarhistično navdahnjenemu župniku energične korake, ker je to v interesu oblastvene autoritete in javne varnosti.

Na slovanski častnikarski kongres v Belgradu odpotuje šest ali sedem Slovencev, med njimi tudi bivši župan in državni poslanec gosp. Ivan H. Ibar. „Jutro“ bo zastopal njegov lastnik in gl. urednik g. M. Plut ter g. V. Zalar, „Slov. Narod“ gg. R. Pustoslavšek in dr. Kramar. Zastopnika „Jutra“ odpotujeta v Belgrad pojutrušnjem. Čudno se nam zdi, da tržaška „Edinost“ ne pokaže nobenega zanimanja za kongres slovanskih častnikarjev, ona na kongresu sploh ne bo zastopana, med tem ko bo zastopana „Soča“, ki ni dnevnik. „Edinost“ se bo pač zadovoljila s poročili, ki jih dobi od c. k. korespondenčnega urada, ali bo pa prepisala poročila iz „Jutra“ ali „Slov. Naroda“.

Radl močnega prometa v dobi potovalne sešije vozi med Dunajem in Ljubljano posebni brzovlak, kateri se radi ugodne lege potujočemu občinstvu toplo priporoča. Odhod iz Dunaja ob 8 uri 35 min. dopoldne, prihod v Ljubljano ob 5 uri 21 min. popoldne, le počeni od 29. junija do 18. julija in od 3. septembra do 17. septembra vsaki dan. Odhod iz Ljubljane ob 10 uri 45 min. dopoldne, prihod na Dunaj ob 8 uri 5 minut zvečer, le od 30. junija do 19. julija in od 4. septembra do 18. septembra t. l. vsaki dan. Posebno ugodna zveza proti Dunaju je tudi z osebnim vlakom št. 40 iz Ljubljane ob 7 uri 22 min. zjutraj, prihod v Maribor ob 11 uri 30 minut dopoldne. Prestop v koroški brzovlak. Odhod iz Maribora ob 13 uri 21 min. popoldne, prihod na Dunaj v 5 uri 40 min. popoldne. Ugodna prilika za obed v Mariboru.

Vodne ceste. Ljubljana ima zdaj tudi svojo vodno cesto, — na Ljubljani. Po nji vozijo parnik „Ljubljana“ in naloženi ter k nemu priklenjeni

čolni vsak dan kamenje iz Podpeči v Ljubljano. Vsak dan po 3—400 metrskih stotov. Dva krmilarja — eden na parniku, drug na čolnu — dajeta smer vožnji, da se kaj ne prekucne. S tem kamenjem pa se tlakuje obrežje Gruberjevega kanala. To je pa tudi edino delo, ki naglo napreduje.

Hrvatska deželna banka v Osijeku Borzna komora v Budimpešti je dovolila v svoji zadnji seji kotiranje 4 1/2 % zastavnih pisem in delnic Hrvatske deželne banke v Osijeku. Zaradi tega bodo delnice imenovane banke, kakor tudi 4 1/2 % pupilarno varna zastavna pisma zaznamenovana v kratkem na peštanski borzi. Banka bode naprosila v kratkem tudi za kotiranje istih na dunajski in praški borzi.

Smola po izvršeni tatvini. Vrečo tujega premoga si je prilastil doslej neznan dolgoprstež v torek zvečer ter jo nesel ob 10 uri 10 minut po travniku v smeri od državnega kolodvora proti skladišču petroleja tvrde Kastner. Zaslodovan od revirnega stražnika I. ljubljanskega zavoda za straženje in zaklepanje se je spustil v tek, konečno pa vrgel vrečo od sebe ter odnesel pete. Vreča z okroglo 15 kg angleškega premoga leži sedaj na dunajski mitnici. Tak angleški premog rabi državna železnica za svoje velike lokomotive.

Izlet k Dolinarju v Kozarje. Politično in izobraževalno društvo za dvorski okraj priredi v nedeljo, dne 9. julija 1911 izlet k Dolinarju v Kozarje nad Vičem. Zbirališče točno ob 2. popoldne na vrtu g. Fr. Oblaka (Tončkov Francelj) na Tržaški cesti 22, kjer bodo tudi vozovi proti nizki odškodnini na razpolago. Senčnat vrt, dobra jed, izborna pijača, otroške igre. K obili udeležbi vabi vse društvene člane, prijatelje in znance ter njihove družine.

„Politično in izobraževalno društvo za dvorski okraj“ naznanja, da se vrši v petek, dne 7. julija 1911 ob polu 9. zvečer na restavracijskem vrtu gosp. Valentina Mraka na Rmski c. 4 javen društven shod s sledečim dnevnim redom: 1. Občinske volitve. 2. Splošni politični položaj. Poročata deželni odbornik gospod dr. Ivan Tavčar in državni poslanec gospod dr. Vladimir Ravnihar Somišljeniki, vsi na shod! Odbor.

Veselica društva za zgradbo Sokolskega doma v Sodobni Šiški v nedeljo, dne 2. julija 1911 na „Razgledu“ vspeja je bodisi v gmoletnem, bodisi v drugem oziru kar najbolje. Zabave je bilo v izobilju. Posetniki te veselice so se zavedali, da so s svojo udeležbo pripomogli prekornisti stvari. Da je veselica tako krasno vspeja, gre v prvi vrsti zahvala Šišenskim narodnjakim na čelu gg. Pirkovičev, Pušharlinovi in Zakotnikovi. Nadalje gđc Ahlinovi, Bizjakovi Stanki, Bizjakovi Ivi, Bečevci, Coljevi, Čolnikovi, Černetovi, Knapičevi, Ogrizkovi, Pirkovičevi, Julki Zdešarjevi in Jožici Zdešarjevi. Vse — prav vse s svojo požrtvovalnostjo pripomogle gmoletno društev do lepega vspeha. S sodelovanjem pripomogli so nadalje k vspehu veliko g. Ojster, kateri je brezplačno napravil zrakoplove itd. Pevsko društvo „Slavec“ v Ljubljani prepustilo je brezplačno dekoracijo, katero je brezplačno izvršil g. Dragotin Puc — hvala obema. Bodi pa izrečena na tem mestu zahvala vsem, ki so bodisi na ta ali oni način pripomogli k krasno vspeji prireditvi. G. Avgust Zajec je pokazal

Naročajte, ponudite, zahtevajte in pijte samo

Tolstovrško slatino

ki je edina slovanska ter najboljša zdravilna in namizna kislavoda. Od vsakega zaboja plača podjetje v narodne namene 20 vinarjev, kamor naročnik določi. Naslov: Tolstovrška slatina, pošta Gust. n. j., Koroška, kjer je tudi gostilna, letovišče in prenočišče. Svoji k svojim!

ob tej priliki, da je kos svoji nalogi. Postregel je posestnikom s pristno kapljico in izvrstno kuhinjo.

Akademsko tehnično društvo „Tabor“ v Gradcu naznanja svoj III. redni občni zbor združen s četrtletniškim večerom, ki se vrši v soboto, dne 8. julija v gostilni „Zur grünen Steiermark“, Radetzky-Wielandgasse točno ob osmih zvečer. Vspored je običajen.

Izgubljen je od Franca Jožefa ceste do Spod. Šiške srebrna damska damska ura. Pošten najditelj naj jo odda proti primerni nagradi v občinskem uradu v Sp. Šiški.

Pozor pred strupenimi kačami!

III.

V II. sestavku smo videli, da je solnce tisti buditelj, ki kliče in vabi katjo golazen iz skritih zavetišč vun na dan. V izpolnitve naj še mimogrede omenim, da se — sorazmerno namreč — največ kačjih pikov pripeti spomladi in jeseni in da zadene večina teh pikov kmečko ljudstvo in sicer spomladi največ bosonogo mladino, v jeseni bosonoge odrasle pri poljskem ali gozdnem delu.

Od kod to? Na to vprašanje smo pravzaprav že našli odgovor . . . v solncu, oziroma v njegovi toploti. Kakor je v splošnem razširjenih mnogo napačnih nazorov o kačji golazni, tako je tudi glede časa.

Kdaj se pojavljajo strupene kače,

oziroma te vrste golazni sploh. Navadno se misli, da se kače pojavljajo na dan še le ob začetku vročega poletja. Zidaje se na to domnevo se v času vročega poletja tudi posveča v splošnem večja pozornost na nevarnost od strani tega sovražnika človeškega življenja. Kjer je pa količjak pozornosti, tam tudi ni nobene nevarnosti več. Večina kačjih pikov v tem času gre na rovaš le skrajni naši nepozornosti na v tem času od vseh strani nam pretečo nevarnost. Nesrečnim slučajem se da po izkušnjah prizadetih izogniti od strani drugih, ki s to golaznijo še niso imeli nič opraviti. Zato bi žele, da bi zlasti tisti, ki se v tem času veliko gibljejo zunaj v prosti naravi bodisi že pri delu ali pri zabavi, pridno čitali te sestavke, jih shranili, pa si jih tudi zapomnili.

Ta splošna domneva, namreč, da se strupenjaki nahajajo le v vročem poletju zunaj in da je le v tem času treba biti pred njimi previden, je kakor rečeno, popolnoma napačna. Kajti, kot smo zgoraj in že opetovano omenili, je solnčna toplota tisti čarodejec, ki izvabi kot druge živali in v nedru zemlje skrito življenje tudi kačjo zalogo na prosto. Torej ne toliko letni čas, ampak merodajna za nahajališče kač na površju zemlje je v prvi vrsti mera solnčne toplote. Kdo v solncu nedostopnih krajih bivajočih bo verjel, da se ne samo takozvani martinčki, ki se med priprostim ljudstvom prav napačno prištevajo tudi h kačam, ampak tudi gadi, modrasli in sploh kače na posebno prisojnih krajih pojavljajo že koncem januarja, sicer bolj redkoma, a v večjem številu pa že tekom meseca februarja?

MALI LISTEK.

I. E. RUBIN.

Veliki vitez.

Bajka.

In ko je zasijalo drugo jutro je bilo prazno po sobi, pomladanski dan je polnil polzelene pokrajine in iz doline pod brezami so se dvigale bele megle, kakor odhajajoče nočne sanje. Gospodična Eleonora je stala na balkonu cel dan . . . „Prišel je, prišel je, ljubeni, izvoljeni . . .“

In solnce je z jasnih višav posvetilo na zeleno dolino in z nebeskimi žarki presijalo sence pod ozelenelimi brezami, kakor da je ostrmel nad skrivnostno polnim krajem. Zvečer so veterci zapihljali in sapice so zarajale med nemirnimi vrhovi. Mesec je šel izza gor, plaval je na visoko nebo, tišina je polnila veličastno noč, toda — njega ni bilo . . .

„Prišel je in bo prišel še,“ je govorila gospodična Eleonora v trdni veri, v velikih sanjah, v neizmerni ljubezni.

Prešla je pomlad, poletje, jesen in zima. Novi snubači so prihajali mimo grada, poslali so posle z darovi in prišli so na obisk. Toda zastoj so bila njih pota, darovi in obiski.

Ko se je zopet vrnila pomlad in so zaželenle breze in je zadihal z juga zefir, ko je prišla prva polnomoledna noč, je prišel zopet mlad, lep, visok, kakor prvič. In je zatrepetala mlada duša polna težkega pričakovanja in tihega strahu in gospodična Eleonora je pobeignila z balkona. In v noči ga je začutila ob sebi in je čutila njegove sladkosti polne poljube. In tako je prešla mladost v trdni veri, v velikih sanjah in nepremagljivi ljubezni. Vsako pomlad se je vrnil na prvo polnomoledno noč.

Leta so tekla. In zdaj ko so zopet ozelenle breze in se je vrnila pomlad in je bila prva polnomoledna noč se je vrnil zopet. Skoraj neizpremenjen je bil, kakor prvič. Le lice je bilo resnejše, žalostnejše . . . Neznani ji je ostal in njena vprašanja so bila brez odgovora. In to je hotela gospodična Eleonora: vedeti je hotela, videti ga jasno, spoznati ga od blizu . . . Zato je obstala na balkonu in ni pobeignila. Opirjala se je balkona, da pride in se približa. Nikdar ni hotel približati se. Stal je vedno, kakor da čaka povabila, in če se ji je zdelo, da se je pomaknil bliže, je pobeignila. Toda danes je hotela gospodična Eleonora pogledati mu v obraz, ljubiti ga zunaj v jasni noči, v veličastni tišini, ki je

edina vredna, da se v nji prikaže veliki vitez. In zatrepetala je zemlja ob stezi po dolini, zganil se je visoki konj in se bližal, bolj in bolj resno je postajalo vitezovo lice, bolj in bolj temne so bile njegove oči.

Gospodična Eleonora je stala kakor omamljena od neznane sile . . . Prijahal je k gradu in je stopil s konja. Konj je poniknil glavo in obstal kakor ukopan. Veliki vitez je stopil naprej in se je bližal po kamenitih stopnicah. V mesecu se je svetlikal srebrni oklep in bila peresa so trepetala na visoki čeladi. Gospodična Eleonora je čakala v trepetu. Približal se je počasi s trdimi koraki. Obstal je pred njo in bel kakor kost je postajal njegov obraz, dvoje rok silnih okovanjih se je stegnilo v objem, gospodična Eleonora je začutila mrzel nih, pred njenimi umirajočimi očmi je rastel veliki vitez, rastel kakor beli dan, rastel v višave bel, blesteč, srebrn in je izginjal v veličastni nočni tišini. V jasni lazurni svetlobi brezkončnih višav. Zjutraj so našli gospodično Eleonoro mrtvo na balkonu.

Čez dva dni so kmetje pokopali čudno staro komteso. Veliki vitez se ni vrnil nikdar več.

Naši Zapisli. — (Socijalna revija. Št. 7.) Uvodnik. — Živko Topa-

lovič: Agrarni nemiri v Bosni in Hercegovini. — F.: Politično življenje in naziranje antike. — Ing. Drag Gustinčič: Doneski k agrarnemu vprašanju na Kranjskem. — Pregled. — Ženstvo in politika. — Socijalni pregled. — Došle knjige.

S'ovan. Št. 8 prinaša sledečo vsebino: Dr. Fr. Ilešič: Vodnikova. Ilijirja oživilna. — Milan Pogelj: Pavla — Petruška: Pesem. — M. Tavčarjeva: Demon. — Ivo Vojnovič: Smrt majke Jugovičev. — Dologričev: Duša krvave umira. — V. F. Jelenc: Utrinki. — Narodne pravljice. — A. Funtek: Pesem o kruhu. — Utva. Na polju. — C. Golar: Naša obrazovalna umetnost. — Kmetamarija: S poti. — Jos. Premk: Sonet. — Književnost. — Umetnost. — Glasba. — Raznoterosti. — Slike. — Dve umetniški prilogi. — Septembrova številka bo posvečena spominu Jos. Jurčiču.

Rim (Spisal J. S. Machar. Preložil V. M. Zalar. Založil L. Schwentner. Cena broš. 3 K, vezani 4 K.) Izšel je dolgo in težko pričakovani prevod Macharjevega Rima, ki je vzbudil velikansko pozornost v vsem kulturnem svetu. O prevodu izpregovorimo v kratkem več. Za sedaj ga naši napredni javnosti toplo priporočamo. Naj bi se ta posebna knjiga razširila posebno med našo inteligenco,

ki bo našla v nji mnogo lepih in velikih idej, pa tudi mnogo zdravih misli o starem in novem življenju.

Wawel. Te dni so iz Wawela odšli zadnji vojaški oddelki. Kakor je znano, je Wawel grad v Krakovu. Ko so Avstrijci zasedli Krakov, so na Wawelu, kjer so bili najkrajšnji kraljevski gradovi starih poljskih kraljev, nastanili vojaške. Pozneje so bile v kraljevskih palačah — vojaške bolnišnice. Poljake je zelo bolelo, da je njihovo najsvetejše mesto tako ponižano. Pri svoji zvezi z avstrijsko vladno večino so vedno zahtevali, da se Wawel popravi in da se restituira kolikor mogoče v isti obliki, kakor je bil nekdanj. Leta in leta so popravljali, kar so razušili vojni časi. Mnogo ti sočev je šlo v zidovje in vendar bo novi Wawel komaj senca stare veličastnosti in razkošja, kakor ga je poznal poljski dvor. Wawel stoji na bregu Visle in hrani v sebi naj tarejšo poljsko zgodovino. V njegovem zidovju se dviga stolna cerkev, kjer so kronali poljske kralje in kamor prihaja še dandanes na tisoče poljskih romarjev gledat kraj stare slave. Na Wawelu v cerkvi so grobovi poljskih kraljev in raznih velikih poljskih mož in umetnikov. Na Wawelu bodo zdaj kraljevski dvori pripravljeni za cesarja, en del pa se izpremeni v narodni muzej.

In vendar je temu res tako. V zimi, ki našim krajim ne prinese veliko snega, je solnčna toplota na solncu posebno izpostavljenih južnostranskih krajih, najraje ob skalovju na brezsnježnih strminah kot je Šmarna gora, Jetebenk pri sv. Katarini itd. Že tako močna, da privabi tudi strupenjake na dan in plan. Na pol še mrtev od zimskega spanja prileze strupenjak iz svojega prezimovišča vunkaj na solnce. Značilno, kot bomo to še pozneje videli, je pri tem razlika časa; ta razlika je pogojena, kar je naravno, po meri, pritisku solnčne toplote. Poleti namreč na istem kraju že jutranje solnce lahko izvabi kačo se solnčit na prosto, dočim je v omenjenem zimskem času še le popoldne okrog 1. ure tako močno izvaljivo.

Izmed drugih navedem le en slučaj: Pred kakimi 12 leti smo šli na Svednico iz sv. Katarine proti Jetebenku. Ob skalovju pri potu nas presenetil čuden prizor. Okolu male palice je ležal zviti velik strupenjak, kateremu je izmed glave molela — vizitka. "O tu so pa gadjje nobel postali," vzklikne neki poredelec izmed naše družbe. Jaz, kateremu se je bolj neverjetno zdelo, da bi se ob takem času že dobilo gada zunaj, kot da bi gorenjski gadi imeli tudi vizitke pri sebi, sem hitro skočil k temu prizorišču.

Videl sem, da ima strupenjak prebito glavo, torej da je že prestal blagor in gorje te solzne doline. Pogledam na s krvjo oškropljeno vizitko, kjer je stal tiskani naslov: Peter Strel, c. in kr. narednik pri 17. pešpolku. Pod naslovom je bil datum dneva in ure "usmrčenja" enega teh mnogih strupenjakov na tem kraju.

Priznam, da so taki slučajji (pri katerih ne najdemo povsod tudi vizitke "morilca") ob takem času bolj redki, ker so istotako pri nas tudi bolj redke take ugodne zime. Vendar pa se mi zdi z ozirom na ravno take slučaje vprašanje:

Kdaj postajajo kačji pliki nevarni, skoro bolj važno ravno za tak letni čas, kot pa za dobo vročega poletja. Ob takih ugodnih zimah se pričanja nevarnost že zgodaj in od zgoraj navzdol, to je, nevarnost se pričanja ob solncu pristopnih pobočjih in napetih gozdnih obronkih. Prvi dan, ko prileze strupenjak na solnce, isti še ni nevaren. Solnce ga popolnoma opijani in se niti ne zgane, če mu blizu pristopi. Z ob s trupom je še prazen. Če se pa tako solnčenje pojavlja skozi par dni, je nevarnost za pik že podana.

Da se tudi ob tem zgodnjem času ni šaliti s strupenjaki, dokazuje sledeči dogodek:

O nekem ljubljanskem profesorju, ki se je vsaj svojčas mnogo bavil s kačjim lovom, se pripoveduje, da je nekoč po zimi menda ravno na preje omenjenem kraju dobil prvega gada. Samega veselja, da je zasačil tudi sredi zime že živega gada, ga spravi v nedrje ter ga zvečer prinese v ljubljansko kazino, kjer ga malo presenečenim znancom, kaže okrog. Mož si ga je bil samega veselja nad to najdbo malo privoščil; z gorkoto v sobi, je naraščala tudi telesna toplota. Gad v nedrjih se je bil ob gorkih prsih razgrel in oživel in — pilil je. Nepravednega gadjega lovca so potem komaj rešili posledic zastrupljenja.

Tudi v tem in v stičnih slučajih se jasno kaže moč in vpliv toplote sploh, ki pospešuje nevarnost pika tudi izven vročega poletnega časa.

Ob katerem dnevnem času pa je kačji pik najbolj nevaren, o tem še izpregovorimo na drugem mestu.

Križev pot slovenskega izumitelja.

Neki iznajdljiv mož se bridko pritožuje, ker je hodil od Poncija do Pilata v svrhu male gmotne pomoči, da bi zamogel svojo iznajbo izkoristiti.

Vedel je sicer, kakšna malomarnost vlada pri nas v tem oziiru, namreč, ako je kak slovenski izumitelj primoran pri svojih sorojahkih iskati pomoči, a da bo moral za tako malenkost — ker potrebuje le majhen kapitalček in za malo časa — romati tak križev pot, in še to brezuspešno, se pač ni nadejal. Nekateri gospodje — veljaki, do kojih se je pisмено obrnil, mu niso niti odgovorili; drugi je hotel vedeti ves načrt in vse tajnosti izdelovanja itd. (čemu, se razume!) zopet drugi je hotel cele tisočake iz tega profitirati, če bi bil posodil nekaj desetakov; tretji zopet, da se na kaj takega ne razume in da naj drugje poteka; četrti, da ga še ne pozna itd. Torej res ni čudo, če je človek nemalo ogorčen vsled take "sreče", da se je ravno do "ta pravih" obrnil.

Mož je prepričan, da je vsak riziko izključen in da si bode s svojo iznajdbo (svetoven predmet gospodinskega značaja) ustvaril lepo eksistenco. Potem pa bode, ko si gmotno opomore, prišel na dan z drugo iz-

najdbo, ker za izkoriščanje iste potrebuje večjega kapitala, a ker je mož narodnjak, ki je za narod vse žrtvoval, noče se do drugorodcev obrniti. On je vsled dolgotrajne bolehnosti sedaj brez denarnih sredstev in se zato opozarja tem potom one može, ki bi imeli resen interes za tako stvar in ki jim ni narodnost samo na jeziku, da bi se temu iznajdljivemu možu pomaglo svoj namen tudi realno doseči, za kar bode s prav lepim dobičkom povrnili. Naj bi ta apel ne ostal brezuspešen, kot je pri nas sploh običajno, da se eden na drugega zanaša, pa če pri tem vse narodno delovanje vzame vrag. Kaj pa je potem pravzaprav narodno delo?! Vsled take malomarnosti se narod ubija, ne pa zanj deluje.

Tozadevne ponuge naj se, prosimo, pošljejo našemu uredništvu pod šifro: "Izumitelj".

Najnovejša telefonska in brzajavna poročila.

Krščansko-socijalna stranka v razpadu.

Dunaj, 5. julija. Nekdaj tako močna krščansko-socijalna stranka je sedaj razpadla na dva tabora in sicer v kmečko in mestno stranko. Obe stranki bosta imeli popolnoma lastno organizacijo.

Srbska ministrska kriza.

Belgrad, 5. julija. Novi predsednik srbskega kabineta Nikolić je odložil svoj mandat, ker ne more sestaviti koalicijskega kabineta. Radi tega bo prišel najbrže zopet na krmilo bivši ministrski predsednik Nikola Pašić.

Požar v Trstu.

Trst, 5. julija. V "Lloydovim" arsenalu je včeraj nenadoma izbruhnil požar, ki bi kmalu povzročil veliko nesrečo. Škoda se čeni nad 30.000 K. Ogenj so pogasili le z veliko težavo.

Razne vesti.

* Velike in majhne noge. Prišli smo zopet do neke nove znanosti, kateri bi rekli lahko nogoslovje. V Parizu sta dva proučavala moške in ženske noge ter iznašla, da so tisti moški najzdravejši, kateri imajo največjo nogo. Izmed sto moških sta jih dobila le 18, ki so imeli majhne noge. Pri ženski je pa ravno nasprotno. Normalno je za zdravo in razvito žensko, da ima majhno nogo, kot je pri moškem za veliko. Za moške bode lahko pomagati, da bomo veljali v javnosti za zdrave. Kupiti si je treba največje čevlje, pa bode dobro. Pri ženskah pa bode stvar malo težja. Tam je nemogoče zmanjšati velikost sedanjih obuv, ker ima že itak vsaka ženska za eno številko manjše čevlje ko nogo.

* Napoleonove amazonke. Veliki val nacionalne strasti, ki se je zagnal v dobi od francoske revolucije

do Napoleonovega padca preko Francoske, se je izražal tudi v izredni epidemiji; nenavadno veliko število žensk se je obleklo v moške obleke, zgrabilo za orožje, ter se borilo v vrstah moških. Rosa Boullon, Genovefa Darluelle, Alime Quatre-sous, Katarina Pochelat, Aleksandrina Bareau in mnogo drugih so delale naravnost čudeže v hrabrosti. Adelajdo Bassiere so leta 1802, nosili Parižani v trümfu preko boulevardov, ker je ujeta nekega avstrijskega generala. Obe sestri Fernid sia se v vrstah nacionalne garde iz Martagne tako odlikovali, da jima je daroval konvent dva krasna konja. Ženska Figner je bila kot dragonec v vseh vojskah od l. 1783 do l. 1815, ter je bila pri obleganju Toulona ranjena, pri Savigliani pa je dobila štiri rane od sovražne sablje.

* Kako se je iznašlo brezžično brzojavljenje. Mati Marconija je imela iznajditelja brezžičnega brzojava tako rada, da je moral spati do 18. leta v njeni sobi. Ker je bila sama izvrstna pianistinja, ga je pustila učiti godbe pri Rudolifu Terrariju, a Marconi se ni učil rad godbe, marveč ga je veselila zgolj elektrika, kar njegovemu očetu ni bilo nič všeč. Še kot deček je prečepel cele ure na tleh in eksperimentiral z lesenimi aparati. Če ga je kdo vprašal, kdaj da se prične učiti, je odgovoril: "Saj se učim." Ko je bil 14 let star, je enkrat rekel: "Dobro vem, česa se učim. Če se mi posreči, mi bodo v vsakem mestu postavili spomenik." Nekoliko časa, predno je svojo iznajdbo naznanil svetu, so bili njegovi sorodniki v strašnih skrbih zanj. Jedel ni, spal ni in nič ni govoril. Ponoči je skočil ves razburjen iz postelje in je rekel prestrašeni materi: "Danes ali nikoli!" Poklical je oskrbnika, ki mu je moral nesti aparate in puško na polje. Ko prideta pred neko goro, mu je naročil, naj se poda onostran gore in če bo čul, da aparat tolče, naj ustrelj. Ko je nekaj časa minulo, je pričel Marconi manipulirati z aparatom. Kar počel strel. Marconi je zmagal, brezžično brzojavljenje je bilo iznajdeno.

* Mesečen vojak. V Bukareštu služi vojak Jurij Aleksandrescu. Vsako noč, ko odbije polnoči, se vzdigne s postelje ter se vspne na streho vojašnice in koraka potem po strehah do ranega jutra. Poskusilo se je vse mogoče, da bi se moža ozdravilo, pa vse zaman. Imeli so ga v bolnišnicah ali tudi tam se je znal izvit neopazen, da je šel na svoj običajni ponočni sprehod po strehah. Okoli vojašnice se zbira ponoči vse polno ljudi, da gledajo mesečnega vojaka.

Lastnik in glavni urednik Milan Put.
Odgovorni urednik dr. Ivan Lah.
Tiska "Učiteljska tiskarna" v Ljubljani.

Spominjajte se prekoristne družbe sv. Cirila in Metoda!

Dobro računalje

in prav izvolile so one gospodinje, ki uporabljajo kot pri-datek za kavo v svojem gospodinjstvu "pravega" Franeka: s kavnim mlinčkom" iz zagrebške tovrne. — Kakovost "pravega" Franeka: se je mnoga desetletja kot najbolj ugaajajoča, njegova izdatnost kot najkrepkejša izkazala.

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za onc, ki iščejo službe. 4 vin. — Najmanjši znesek 50 vin. — Pis-menim vprašanjem je priložiti znamko 20 vin. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se pla-čujejo vnaprej; zunanji inserenti v znamkah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Umivačnik ter več drugih stvari se ceno proda na Sv. Petra cest št. 55. I. nadstropje. 234/2-2

Dober in lahek zaslužek dobe zlasti vpokojeni orožniki ali finančni stražniki. Naslov pove "Prva anona pisarna". 385/3-2

Soba s separiranim vhodom se odda. Igriška ulica 6 378/3-2

Oženjeni išče službe trgovskega sluga. Ponudbe pod "Sluga" na "Prvo anončno pi-sarno". 387/4-2

Dve d. kile ali dva dljaka se sprejmeta na hrano in stanovanje. Kje, pove uprava "Jutra". 231/3-3

Iščem nemoblovano sobo v sredini mesta s posebnim vhodom. Ponudbe na upravnishvo "Jutra". 230/3-3

Kleparskega pomočnika in vajenca sprejme takoj Jurij Košar, klepar, Čevljarska ulica št. 4. 377/3-3

Trgovci lokal odda z opravo vred M. Kristofič & Bučar. 211/x-6

Po zelo znižani ceni prodaja radi pre-selitve v lastno hišo M. Kristofič & Bučar. 212/x-6

Sprejem mesto hišnika. Ponudbe pod A. K. na "Prvo anončno p.sarno". 364/2-2

Lepa, nova meblirana mesečna soba s posebnim vhodom se takoj odda. Kje; pove uprava "Jutra". 224/4-2

Damsko kolo in dvoje harmonike ena na 4 vrste, druga harmonična se ceno proda. Po-izve se v Florjanski ulici št. 20. 390/2-1

Dve do tri d. kile, ali kontoristke se sprejme na stanovanje in hrano. Vrt, glasovir na razpolago. Naslov pove "Prva anončna pi-sarna". 389/2-1

Dva dljaka se sprejmeta na stanovanje z uporabo glasovirja v bližini II. drž. gimnazije. Več se poizve pri "Prvi anončni pisarni". 388/2-1

Dva mlada uradnika, prikupljive zuna-jnosti želita korespondirati z inteligentnimi gos-picami. Ponudbe če mogoče s sliko, katera se vrne na upravo "Jutra" pod "Mlada uradnika". 236/1-1

Kdor proda eno ali dve živi reverle za dober denar naj piše ceno B. Jurko v Razbor pri Zidanem mostu. 237/3-1

Gimnazijski abiturijent išče za počitnice inštrukcije v Ljubljani, ali mesto domačega učitelja kjerkoli. Ponudbe na upravo lista pod M. do 12. t. m. 239-2-1

Gospodščina ki je dovršila sedem razredov z dobrim izpričevalom želi mesta kot učenka v kaki trgovini, najraje na deželi. Ponudbe na upravnishvo "Jutra" pod št. 15. 238/x-2

Naročajte in kupujte „JUTRO“!

Izvod samo po 6 vinarjev.

Novosezidana

VILA

v Drašnji vasi

eno uro od Celja, 10 minut do cerkve, pošte in železniske postaje Petrovče, na najlepšem kraju, tik državne ceste, je radi smrti in preselitve naprodaj. Vila obstoji iz treh sob, kuhinje, jedilne shrambe, kleti, podstrehe, kjer so prostori za sobe. Poleg vile je drvarnica in pralnica, velik zelenjadni in sadni vrt ter približno 2600 m² velika njiva. Vila je jako pripravnna za penzioniste, ali za gostilno, ker je v isti vasi samo ena.

Natančneje se poizve pri Jakobu Baraga na Bledu, Gorenjsko.

Danes in vsak dan
v park-hotelu

Tivoli

po dva koncerta Slo-
venske Filharmonije.

Začetek ob 1/2 4. popoldne in ob 1/2 8. zvečer.

Vstop prost.

Nova vila

v Zgor. Šiški, na jako lepem razgledu
se odda v najem

eni ali več strankam, eventuelno se
tudi proda po jako ugodni ceni. —

Anton Remec, Sp. Šiška
Brivska ulica 264.

Jutro se prodaja v Trstu po 6 vinarjev

v naslednjih tobakarnah:

Becher ulica Stadion
Trevisan ulica Fontana,
Pipan, ulica Fabra
Bevk, trg Goldoni,
Votk, ulica Carducci
Stanič, ulica Molinpiccolo
Sekovar, Vojašnični trg.
Hrast. Poštni trg.
Može, ulica Miramar
Magolo, ulica Belvedere
Geržina, Rojan.
Raunacher, Campo Marzio
Bruma, SS. Martiri
Ercigol, ulica Massimiliana,
Rončelj, ulica S. Marco.

Cechini, ulica dell' Istra,
Bruma, ulica del Rivo,
Bubnič, ulica Sette Fontane,
Gramaticopulo, ul. Barriera,
Spöder, ulica Barriera,
Lavrenčič, Vojašnični trg.
Benusi, Greta,
Kichel, Rojan,
Bajc, ulica Geppa,
Luzatto, ulica Acquedotto,
Segulin, ulica Industria,
Železnik, Sv. Ivan,
Lug, ulica S. Lucia,
Zidar, Sv. M. Magdalena,
Hreščak ulica Belvedere.

Neprekosljivi ameriški

kosilni stroji „Deering“

najboljše mlatilnice, čistilniki za žito, sti-
skalnice za grozdje in sadje, črpalke za
vodo, vino in gnojnico, ter vsa druga že-
leznina se dobi pri tvrdki

FR. STUPICA v Ljubljani

Marije Terezije cesta št. 1.

Kunc-ove obleke

so nedosežne glede oblike, izvršitve in cene.

Ljubljana, Dvorni trg 3.

Telefon št. 291.

TEODOR KORN

poprej HENRIK KORN
pokrivač streh in klepar,
vpeljalec strelovodov ter in-
stalater vodovodov

LJUBLJANA

Šteinska ul. 3 in 10

stari trg 9.

poročila se p. n. občinstvu
za izvrševanje vseh vrst kle-
parskih del ter pokrivanje streh
z angleškimi, francoskimi in lu-
zemskimi škrljem, z
asbest-cementnim škrljem
(Eternit) patent Hatschek,
z izbočeno in ploščato opeko,
lesno-cementno in strešno
opeko.
Vsa stavbinska in gibanterjska,
kleparska dela v priznani so-
lidi izvršiti.
Poprave točno in ceno.
Proracuni brezplačno in
poštne prosto.

FR. KS. KASPER

Ljubljana, Vegova ul., v bližini realke.

Zaloga raznega pohištva

hišnih oprav za spalne in jedilne sobe,
vseh vrst tapetiranega pohištva, na-
slančev, otomanov, kakor tudi pisar-
niških oprav, dalje različnih platnenih
in lesenih rolo, žaluzij in železnih val-
čnih zastorov. — Velika množina iz-
gotovljenih oprav za spalne in jedilne
sobe vedno v zalogi.

Priznalna pisma, ceniki in vzorci na
poljubno razpolago.

: Prijetna : kmetija

na meji spodnje Koroške s 43 joti
zemljišča, k temu spada tudi 16 jotov
velik gozd, drugo je rodovitno polje,
travniki z sadnimi drevesi, pripravnim
stanovanjem z gostilno, vodno žago in
domačim mlinom se ceno odda s pre-
mičnim ali nepremičnim inventarjem.
Natančnejša pojasnila daje L. Kalh,
v Pibru pri Köflachu.

Diplomirani krojač

Anton Presker

Ljubljana, Sv. Petra cesta 14

poroča svojo krojačnico in ve-
liko zalogo oblek.

Več stanovanj

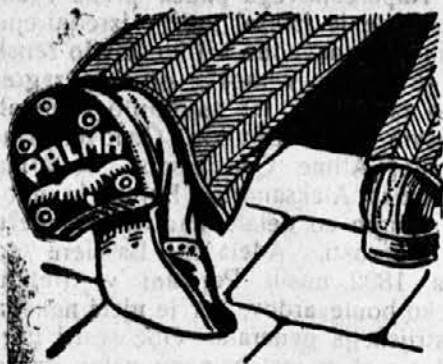
s hrano za izletnike se takoj odda po
jako nizki ceni v hotelu „Vega“,
Spodnja Šiška.

Pazite pri nakupu

na
prave

Palma-kavčukove

podpetnike.

Najbolj varno naložen denar!

Največja slovenska hranilnica!

Denarnega prometa do 31. dec. 1910 nad 564 milijonov K.

Stanje hranilnih vlog
nad 40 milijonov K.

Rezervni sklad nad
1.200.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljska

Ljubljani, v lastni hiši, Prešernova ulica št. 3.

sprejema vloge vsak dan in jih obrestuje po 4 1/2%, brez odbitka.
Nevzdržene obresti pripisuje vsakega pol leta h kapitalu. Spre-
jema vlozne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar.
Denar in knjižice se lahko pošiljajo po pošti.

Za varnost naloženega denarja jamči zraven rezervnega za-
klada še mestna občina ljubljanska z vsem premoženjem in z
vso davčno močjo. Izguba vloženega denarja je nemogoča,
ker je po pravilih te hranilnice, potrjenih po c. kr. deželni vladi
izključena vsaka spekulacija z vloženim denarjem.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnice, v
podpiranje slovenskih trgovcev in obrtnikov pa

Kreditno društvo.

Posoja na zemljišča po 5% in proti poplačevanju dolga po
najmanj 1/4%. Dolžnik pa more svoj dolg poplačati tudi poprej,
ako hoče. Posoja se tudi na menice in vrednostne papirje.

Kupujte „JUTRO“

Izvod samo 6 vinarjev.

Kuč

Br. Novakovič, Ljubljana.

Učiteljska tiskarna, Franciškanska ulica št. 8.

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

poroča svojo bogato zalogo najnovejših tiskovin za šole, krajne šolske svete, županstva in druge urade. — Tiskarna sprejema vsa v t-
skarsko in litografsko stroko spadajoča dela ter jih izvršuje točno, okusno in po solidnih cenah. — Tiskanje šolskih knjig in časopisov

Lastno založništvo. Muzikalije.

Telefonska št. 118.

Najmodernejša črke. Litografija.

— Poštne hranilnice št. 76.307. —

Sprejema zavarovanja človeškega živ-
ljenja po najraznovrstnejših kombi-
nacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko
nobena druga zavarovalnica.

Vsa čist dobiček se razdeljuje zavarov-
ancem; dosedaj se ga je izplačalo
K 2.495.719.—

„SLAVIJA“ vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Reserve in fondi K 54.000.000. Izplačane odškodnine in kapitalije K 109.356.860-58.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:

Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici št. 12.

Pisarne so v lastni bančni hiši.

Zavaruje poslopja in premoženje proti
požarnim škodam po najnižjih cenah.
Zavaruje proti tatvini, razbitju ogradal
in okenskih plošč.
Škode cenjuje takoj in najkulantneje.
Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatno
podporo v narodne in občnokonostne
namene.

Dpl. glavica
K 5.000.000

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Rez. fond nad
K 610.000

Stritarjeva ulica št. 2.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Tretu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoci račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 1/2%.

Najboljše odgovori „Slovenca“ vsak
naš prijatelj, ako se naroči na „Jutro“,
ali pa najde novega naročnika!

Zaradi minule sezije so cene

oblek za gospode, dame,
dečke in deklice
veliko znižane.

„Angleško skladišče oblek“

O. Bernatović

Ljubljana, Mestni trg 5.

„JUTRO“ se prodaja v Ljubljani po 6 vinarjev v naslednjih tobakarnah:

Južni kolodvor, na peronu.

Državni kolodvor.

Blaž, Dunajska cesta.

Sever, Krakovski nasip.

Plešter, Kongresni trg.

Češark, Šelenburgova ulica.

Dolencec, Prešernova ulica.

Fuchs, Marije Terezije cesta.

Mrzlikar, Sodna ulica.

Šuble, Miklošičeva cesta.

Zupančič, Kolodvorska ulica.

Pirnat, Kolodvorska ulica.

Šenk, Resljeva cesta.

Kotnik, Šiška.

Tivoli, na žel. prel. pri Nar. domu.

Košir, Hišlerjeva ulica.

Stiene, Valvazorjev trg.

Sušnik, Rimska cesta.

Ušeničnik, Židovska ulica.

Kleinstetli, Jurčičev trg.

Wislak, Gosposka ulica.

Kustrin, Breg.

Tenente, Gradaška ulica.

Velkavrh, Sv. Jakoba trg.

Šitar, Florjanska ulica.

Blaznik, Stari trg.

Nagode, Mestni trg.

Kane, Sv. Petra cesta.

Treo, Sv. Petra cesta.

Kušar, Sv. Petra cesta.

Podboj, Sv. Petra cesta.

Elsner, Kopitarjeva ulica.

Bizjak, Bohoričeva ulica.

Remžgar, Zelena jama.

Svetek, Zaloška cesta.

Jamšek, Tržaška cesta.

Štravs, Škofja ulica.

Likar, Glince.

Sterkovič, Dunajska cesta.

Klančnik, Tržaška cesta.